

Forbrukerklageutvalget

Vedtak i Forbrukerklageutvalgets sak 137107

Klager: Magnus Høiseth Sandvik, Storvegen 23, 3919 Porsgrunn

Prosessfullmektig: Ane Høiseth Sandvik, Storvegen 23, 3919 Porsgrunn

Innklaget: Hauk Sveinsson AS, Rødmyrjordet 31, 3735 Skien

Kort oppsummering av saken og utfall

Avtale om utskifting av spillvannsrør fra husvegg til kum. Klage på mangelfullt arbeid som medførte tett kloakk. Krav om erstatning. Delvis medhold.

Sammendrag av faktiske forhold og partenes anførsler

Partene inngikk den 25.08.2022 avtale om utskifting av spillvannsrør fra husvegg til kum i vegkant på klagerens eiendom i Storvegen 23. Klageren har fremlagt kontrakten – Byggeblankett 8406 A - mellom partene. Det fremkommer av kontrakten at avtalt vederlag for arbeidet var 88 581 kroner.

Klageren forklarer at innklagde ble engasjert på bakgrunn av en «blindkum» som ble oppdaget utenfor huset i forbindelse med planering og legging av brostein.

Klageren opplyser at innklagde var på befaring den 30.05.2022. Ifølge klageren skulle innklagde grave ned til blindkummen, og deretter legge nytt rør fra avløp fra badet til kummen. Klageren oppgir at de har to avløp ut fra huset - ett fra badet og ett fra kjøkkenet –, men at de ikke visste hvor disse avløpene gikk.

Etter befaringen mottok klageren et pristilbud for arbeidet fra innklagde. Klageren har fremlagt pristilbud – «Storvegen 23 – Renovering spillvannsledning» - fra innklagde av 14.06.2022 på 88 581,25 kroner. Det fremkommer at pristilbudet omfattet følgende arbeider:

«Innhente gravetillatelse fra Porsgrunn kommune.

Sikring av arbeidssted.

Oppgraving og utskiftning av spillvannsrør i fra husvegg, og påkobling til eksisterende kum ved asfaltkant.

Nytt overvannsrør for fremtidig bruk i samme trase som spillvannsrør.

Utgraving av plass mellom hus og Strovegen, ca 25m²:

Utgraving og bortkjøring ned til 70 cm under asfaltnivå i Strovegen.

Isolering med 10cm XPS

Fylling av kult, 20-120 mm, i tykkelse 60cm.

Avretting med plukk 0-20mm.»

Innklagde skal ha utført arbeidet den 12.09.2022. Klageren har fremlagt faktura fra innklagde av 14.09.2022 pålydende 88 581,25 kroner. Klageren oppgir at han betalte fakturaen i sin helhet den 28.09.2023.

Klageren forklarer at de i mai 2023 oppdaget at avløpet fra kjøkkenet var tett. Han fikk derfor et firma til å spyle røret, men uten at dette løste problemet. Klageren har fremlagt faktura fra Brødrene Henriksen Transport AS av 12.05.2023 på 3 200 kroner, der følgende refereres:

«Spylte avløp fra kjøkken med stakepunkt utenfor kjøkkenvindu, mulig brudd eller gammelt avløp fra kjøkken?».

Klageren engasjerte deretter et rørleggerfirma for å peile røret, hvor det skal ha blitt avdekket at avløpet fra kjøkkenet ikke var tilkoblet. Klageren har fremlagt faktura fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS av 25.05.2023 på 5 566 kroner for «enkel filming av rør». I rapport fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS av 31.05.2023 fremgår som følger:

«-Filme tett kloakk fra kjøkken.

Prøvd å spyle opp avløpsrør fra kjøkken uten hell, det kommer sand tilbake når vi spylar. Filmet og peilet avløpet, for å se hvor det er noe galt, kameraet stopper ca 50cm fra avløp som kommer ut fra bad, kan se ut som det har blitt glemt koblet til, røret fra kjøkkenet ligger ca. 1,25 m under bakken og røret som kommer ut fra badet som nylig er skiftet ligger på ca. 1,40m».

Klageren reklamerte til innklagde. Klageren har fremlagt e-postkorrespondanse mellom partene, der det fremkommer at innklagde avviste reklamasjonen. Følgende refereres fra innklagdes e-post til klageren av 02.06.2023:

«Har sett på rapporten i fra rørlegger og på bilder tatt av oss mens arbeidene pågikk. Har også snakket med de som var og utførte jobben. De har ikke sett røret som kommer i fra kjøkkenet.

Vi har heller ikke fått info i fra deg om at det kunne være flere rør der.

Ved befaringen for pristilbud kikket jeg ned i den kummen du tidligere hadde midt på plassen. (bilde i fra 21/9-22). Denne antok jeg var en stake-/spylekum da jeg ikke så annet rør enn det som kom i fra badet. Hadde jeg sett flere innløp ville jeg spurt deg om hva dette var og om det også skulle skiftes. Prisen hadde da blitt en annen.

Ut ifra de opplysninger vi hadde på utførelsestidspunktet, og de observasjonene vi gjorde mens arbeidene pågikk, kan jeg ikke ta ansvar for manglende tilkobling av avløp i fra kjøkken.»

Ettersom innklagde avviste ansvar engasjerte klageren Porsgrunn Rørleggerforretning AS for å utbedre feil med frakoblet gren. Av fremlagt faktura fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS av 13.09.2023 på 34 508 kroner fremkommer som følger:

«FAKTURA GJELDER

Hauk AS har skiftet kloakk her nylig.

De har glemt å sette inn gren på spillvann til kjøkken.

Faktura gjelder timer og materiell vedr dette»

Det fremkommer også i fakturaen «rep av frakoblet gren», og at fakturaen omfatter deler som blant annet «grenrør» til 306 kroner og avløpsrør til 321 kroner.

Klageren har også fremlagt rapport fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS av 13.01.2025, der følgende refereres:

«Ved tv-inspeksjon 23. mai 2023 ble det konstatert at avløp fra kjøkken var helt tett, og det forsøkt spylt opp med høytrykk. Dette gikk ikke, og det måtte graves opp og sjekkes, siden det kom sandmasser ut av rør ved spyling.

Det ble gravd opp 7. september 2023, og det viste seg at rør til kjøkken ikke var

koblet til nytt spillvannsrør inn til bolig. Det var lagt et nytt rør inn til bolig tidligere av en annen entreprenør, og da har grenrør bort til kjøkken blitt fjernet på utsiden, siden det går 2 spillvannsrør inn i bolig. Dette røret har nok ikke blitt sjekket, og har da blitt koblet fra. Årsak til tett kloakk fra kjøkken er at rør lå åpent i grunnen uten tilkobling til spillvann. Dette burde vært oppdaget ved utskiftning av spillvannsrør inn til bolig.

Klageren forklarer at de akkurat hadde blitt ferdig med å legge brostein da feilen med avløpet ble oppdaget. Ifølge klageren måtte brostein på et område på om lag 20 kvadratmeter tas opp i forbindelse med utbedringen. Klageren forklarer at han har brukt mange kvelder og helger til å legge brostein. Noen brostein skal ha blitt ødelagt.

Ettersom partene ikke kom til enighet, brakte klageren saken inn for mekling i Forbrukertilsynet. Innklagde besvarte ikke Forbrukertilsynets henvendelser, og saken ble avsluttet som uforlikt ved Forbrukertilsynets brev av 26.04.2024. Klageren begjærte deretter saken videre inn for Forbrukerklageutvalget.

Klageren anfører for utvalget at arbeidet innklagde har utført er mangelfullt. Klageren fremholder at innklagde har koblet fra avløpsrøret fra kjøkkenet uten å koble det på igjen. Klageren mener at innklagde ikke kan fraskrive seg ansvar med henvisning til at klageren ikke informerte om avløpsrøret fra kjøkkenet. Klageren viser til at han ikke visste hvor avløpsrøret gikk, og at det er innklagde som må ha ansvaret for å sjekke hvor røret gikk ettersom røret ble koblet fra.

På denne bakgrunn krever klageren erstatning på 68 874 kroner for tap han er påført som følge av at innklagdes mangelfulle arbeid førte til tett avløp. Erstatningskravet knytter seg til følgende poster:

- Spylebil med 3 200 kroner
- Peiling av rør med 5 566 kroner
- Graving og rørlegger (reparasjon av skade) med 34 508 kroner
- Brosteinslegging (arbeidstimer, betong og fyllsand) med 25 000 kroner
- Ødelagte brostein med 600 kroner

Hva gjelder kravet om erstatning knyttet til brosteinlegging, presiserer klageren at kravet på 25 000 kroner opprinnelig ble fremsatt for på bakgrunn av tid medgått til legging av brostein. Klageren forklarer at han ikke vet hvor mange timer han har brukt, men at han

som ufaglært har brukt lenger tid enn hva en faglært ville gjort. Klageren fremholder at det antakelig blir mer riktig å se hen til hva det ville koste å få et profesjonelt firma til å utføre jobben, fremfor hvor mange timer han har brukt. Klageren har derfor innhentet et pristilbud fra Anleggsgartner Nordengen AS. Følgende refereres fra e-post fra Anleggsgartner Nordengen AS av 13.01.202:

«Hvis Anleggsgartner Nordengen AS skulle lagt 20 m² brostein i buemønster i løsmasser (og fuget med løsmasser), ville jeg tilbudt dette:

- Rigg/drift kr 3.000, -
- Legging og fugging av brukt smågatestein; 20 m² à kr 925,-.
- Hvis aktuelt, setting av avslutningsstein i betong (kantsikring) kr 225,-/lm

Aller priser eks mva.

Det forutsetter at evt grunnarbeider er utført på forhånd og at det er lagt ut tilstrekkelig med settesand på stedet.

Du besørger selv alle materialer med unntak av fugemasse og betong til stein som kantavslutning.»

Klageren fremholder at kravet han har fremsatt på 25 000 kroner er lavere enn tilbudet fra Anleggsgartner Nordengen AS. Klageren anfører at han sannsynligvis har brukt flere timer enn det firmaet ville brukt.

Subsidiært krever klageren prisavslag på 68 874 kroner.

Innklagde avviser klageren krav.

Innklagde fremholder at arbeidet er utført i henhold til det bestilte og avtalte. Innklagde gjør gjeldende at arbeidet gikk ut på å skifte ut en stikkledning fra huset til en kum ute i veien. Innklagde anfører at klageren viste selv hvor stikkledningen kom ut av huset under befaringen som ble utført 30.05.2022, hvorpå denne ble skiftet slik avtalt.

Videre hevder innklagde at klageren var bortreist da arbeidet ble utført, men der klagerens far /svigerfar fulgte opp i klagerens fravær, hvorpå klagerens representant ikke hadde noen kommentarer til arbeidet med utskiftning av ledningen.

Innklagde anfører at det ikke var mulig for innklagde å vite at det kom en annen stikkledning ut fra et annet sted på huset. Innklagde viser i den forbindelse til fremlagt bilde av den åpne grøfta som ble tatt under utskiftning, som ifølge innklagde viser at det ikke var noen indikasjoner på at det var flere stikkledninger i grøftetraseen.

Forbrukerklageutvalget går ikke nærmere inn på partenes anførsler i sakssammendraget, enn det som er beskrevet ovenfor. Utvalget har mottatt alle saksdokumentene og har satt seg inn i disse.

Sakens gang

Saken ble 27.09.2023 brakt inn for Forbrukertilsynet og fikk saksnummer 23/12621. Forbrukertilsynet henvendte seg skriftlig til innklagde første gang 19.03.2024. Saken ble henlagt som uforlikt ved Forbrukertilsynets brev av 26.04.2024, og klagen til Forbrukerklageutvalget er datert 24.05.2024. Klagen er poststempelt mottatt 24.05.2024, og er rettidig.

Saken ble lagt frem i Forbrukerklageutvalgets møte den 11.06.2025.

Klagerens påstander

Klageren har nedlagt påstand om erstatning på 68 874 kroner. Subsidiært krever klageren prisavslag på 68 874 kroner. Klageren krever ikke renter.

Utvalget ser slik på saken

Saken gjelder en avtale om en bestemt tjeneste som er inngått mellom en tjenesteyter i næringsvirksomhet og en forbruker, og forholdet reguleres derfor av lov om håndverkertjeneste m.m. for forbrukere 16. juni 1989 nr. 63 (hvtjl.), jf. lovens § 1.

Det fremgår av hvtjl. § 5 at tjenesten skal utføres fagmessig, og at håndverkeren skal ivareta forbrukerens interesser med tilbørlig omsorg. Mangel foreligger dersom tjenesten ikke fører til det resultatet som klageren i samsvar med § 5 har rett til å kreve eller som ellers er avtalt, forutsatt at avviket ikke skyldes forhold på forbrukerens side, jf. hvtjl. § 17.

Det legges til grunn som uomtvistet at avtalen mellom partene gikk ut på utskiftning av spillvannsrør fra badet til kum i vegkant, slik at utskiftning av avløpsrør fra kjøkkenet ikke

var omfattet av avtalen mellom partene. Klageren hevder imidlertid at innklagde har koblet fra røret tilhørende avløpet fra kjøkkenet, uten å koble dette til igjen.

Basert på fremlagt dokumentasjon legger utvalget til grunn at røret tilhørende avløp fra kjøkkenet lå «åpent» uten å være koblet til, og at dette forårsaket tett avløp. Det vises til rapport fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS. I henhold til rapporten er grenrør bort til kjøkken blitt fjernet på utsiden da innklagde la nytt rør inn til bolig. Det fremgår av rapporten at «dette røret har nok ikke blitt sjekket, og har da blitt koblet fra». Det fremgår videre at rør til kjøkken lå åpent uten tilkobling til spillvann, og at dette burde vært oppdaget ved utskiftning av spillvannsrør inn til bolig». Innklagde har ikke eksplisitt bestridt eller kommentert hvorvidt innklagde under arbeidet koblet fra grenrør, slik bemerket i rapporten. Innklagde har kun vist til at det ikke var mulig for innklagde å vite at det kom en annen stikkledning ut fra et annet sted på huset. Utvalget legger etter dette til grunn at innklagde koblet fra grenrør bort til kjøkkenet. Etter utvalgets oppfatning utløser slik frakobling av røret en særskilt plikt til å undersøke hvor dette røret fører. I henhold til rapporten fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS burde innklagde uansett oppdaget røret som lå åpent uten tilkobling til spillvann ved utskiftning av spillvannsrør til bolig. Utvalget finner at arbeidet ikke kan anses fagmessig utført når arbeidet er blitt avsluttet uten å koble til røret fra kjøkkenavløpet. Arbeidet er etter dette mangelfullt.

Klageren krever erstatning på totalt 68 874 kroner.

Erstatning kan kreves for økonomisk tap klageren er påført som følge av mangel, jf. hvtjl. § 28. Erstatningen skal «svare til det økonomiske tap forbrukeren har lidt (utlegg, prisforskjell, tapt arbeidsfortjeneste, tingskade m.m)», jf. hvtjl. § 30 første ledd. Dersom forbrukeren forsømmer å begrense tapet gjennom rimelige tiltak, må forbrukeren selv bære den tilsvarende del av tapet, jf. bestemmelsens annet ledd.

Det er godtgjort at innklagdes mangelfulle arbeid – manglende tilkobling av rør til avløp på kjøkkenet – medførte tett avløp. Klageren krever erstattet utgifter til spylebil med 3 200 kroner og peiling av rør med 5 566 kroner. Utgiftene er påført i forbindelse med undersøkelse og forsøk på utbedring av tett avløp, forårsaket av det mangelfulle arbeidet, og er dermed erstatningsberettiget. Klageren har dokumentert utgiftene, og tilkjennes 8 766 kroner i erstatning.

Klageren krever videre erstatning for utbedringskostnader med 34 508 kroner. Klageren har dokumentert utgiften gjennom fremlagt faktura fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS

av 13.09.2023. Innklagde har i fremlagt korrespondanse med klageren – forut for utbedringsarbeidene - vist til at prisen ville vært en annen dersom rør til avløp fra kjøkkenet var omfattet av avtalen. I faktura fra Porsgrunn Rørleggerforretning AS av 13.09.2023 er det bemerket at innklagde hadde glemt å sette inn gren på spillvann til kjøkken, og det fremkommer at «faktura gjelder timer og materiell vedr dette». Det fremkommer også i fakturaen «rep av frakoblet gren». Basert på dette, finner ikke utvalget holdepunkter for at utbedringsarbeidet er gått ut over det som var nødvendig for å utbedre det mangelfulle arbeidet, ei eller at klageren har kommet bedre ut enn om avtalen hadde blitt korrekt oppfylt. Klageren tilkjennes etter dette erstatning for kostnadene på 34 508 kroner i sin helhet.

Videre krever klageren erstatning på 25 000 kroner som følge av at nylig lagt brostein måtte legges på nytt etter utbedringsarbeidet, inkludert utgifter til betong og fyllsand. Han krever også erstatning på 600 kroner for ødelagt brostein.

Utvalget legger til grunn at det var nødvendig å fjerne brostein for å grave opp og utbedre tett avløp, slik at det også foreligger årsakssammenheng mellom det mangelfulle arbeidet og legging av brostein. Klageren har i saken vist til at han, som ufaglært, har brukt mange timer på arbeidet, hvilket var bakgrunnen for kravet om erstatning for egeninnsats knyttet til dette. Klageren har senere anført at det anses mer riktig å se hen til hva det ville koste å få en profesjonell håndverker til å utføre arbeidet. Klageren har fremlagt pristilbud på hva det vil koste å legge brostein på et område på 20 kvadratmeter.

Ettersom klageren selv har utført arbeidet med å legge brostein – og arbeidet er ferdigstilt - er han ikke påført et økonomisk tap i form av utgifter knyttet til dette. Utvalget finner derfor ikke at klageren skal tilkjennes erstatning for hva det ville koste å få arbeidet utført av en profesjonell håndverker. Utvalget er imidlertid av den oppfatning at klageren er berettiget erstatning tilsvarende et rimelig vederlag for egeninnsats i forbindelse med utbedring av mangelen. Det vises blant annet til at det i forarbeidene til håndverkertjenesteloven er lagt til grunn at erstatningsregelen «ikke [er] til hinder for at det i rimelig utstrekning gis erstatning for eget utbedringsarbeid utført på fritiden o.l.», jf. Ot.prp.nr.29 (1988–1989). Det er uvisst hvor lang tid klageren har brukt. Klageren har forklart at han har brukt mange kvelder og helger på arbeidet.. Vederlaget settes skjønnsmessig til 10 000 kroner, der det også er hensyntatt utgifter til fyllsand og betong. Klageren har ikke godtgjort at brostein er blitt ødelagt ved utbedringen, og tilkjennes følgelig ikke erstatning for dette forholdet.

Klageren tilkjennes etter dette erstatning på totalt 53 274 kroner.

Konklusjon og vedtak

Forbrukerklageutvalget fatter slikt vedtak:

Hauk Sveinsson AS plikter å betale 53 274 – femtitretusentohundreogsyttifire – kroner til Magnus Høiseth Sandvik

Oppfyllelsesfristen er 1 – én – måned fra vedtakets forkynnelse.

Vedtaket er enstemmig.

Porsgrunn, den 11.06.2025

Henrik Tore Dahl

Torgeir Øines

Charlotte Nordbakken

Saksbehandler: Lena Kallåk